

Οι σχέσεις των Ιερών Μονών Κύκκου και Σινά

/ [Ιερές Μονές](#)

Του κ. Κωστή Κοκκινόφτα
Κέντρο Μελετών Ιεράς Μονής Κύκκου

Οι σχέσεις της Ιεράς Μονής Κύκκου με τα μεγάλα πνευματικά κέντρα της Ορθόδοξης Εκκλησίας, που βρίσκονται στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, όπως τα τέσσερα Πρεσβυγενή Πατριαρχεία και την Ιερά Μονή του Σινά, δεν έχουν αποτελέσει ιδιαίτερο αντικείμενο μελέτης για την κυπριακή ιστοριογραφία. Γι' αυτό και οι όποιες προσπάθειες προσέγγισης του θέματος προσκρούουν στην ελλιπή βιβλιογραφική ενημέρωση, γεγονός που καθιστά δύσκολο το εγχείρημα της παρακολούθησης της παράλληλης πορείας τους μέσα στον χρόνο σε διάφορους τομείς, όπως της πνευματικής δημιουργίας και της εκκλησιαστικής τέχνης.

Οι δεσμοί της Κύπρου με τη Μονή του Σινά έχουν τις απαρχές τους στους πρώτους αιώνες της λειτουργίας της Μονής (6ο - 7ο αι.), όταν η λεγόμενη περιοχή της «καθ' ημάς Ανατολής» αποτελούσε τμήμα της Βυζαντινής αυτοκρατορίας. Αναφέρονται αρκετοί Κύπριοι μοναχοί, όπως ο αββάς Στέφανος Κυπριώτης και ο Άγιος Αναστάσιος Σιναΐτης, οι οποίοι έζησαν την περίοδο αυτή στη Μονή του Σινά.

Οι αιώνες που ακολούθησαν (8ος – 12ος) υπήρξαν εξαιρετικά δύσκολοι, τόσο για τη Μονή του Σινά, όσο και για την Κύπρο. Η κυριαρχία των Αράβων στην Αίγυπτο και τη χερσόνησο του Σινά, και οι επιδρομές τους στην Κύπρο, καθώς και οι Σταυροφορίες, διέκοψαν τις μεταξύ τους επαφές. Μόνο μετά τα τέλη του 12ου αιώνα, όταν η Κύπρος κατακτήθηκε από τους Φράγκους, δημιουργήθηκε ξανά ένα νέο πλέγμα σχέσεων που είχε ισχυρές προεκτάσεις στους τομείς της τέχνης και της γαιοκτησίας. Είχε προηγηθεί η ευρεία διάδοση της τιμής προς την Αγία Αικατερίνη στη Δύση, μετά που ο Συμεών ο Πεντάγλωσσος μετέφερε λείψανά της στη Γαλλία, στις αρχές του 11ου αιώνα, με αποτέλεσμα η Μονή του Σινά να απολαμβάνει αρκετά προνόμια από τη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία. Αυτό συνέτεινε ώστε η Μονή να δημιουργήσει μετόχια στη Φραγκοκρατούμενη Κύπρο, γεγονός που της επέτρεπε να εξασφαλίζει μέρος των αναγκαίων οικονομικών πόρων για την εξακολούθηση της λειτουργίας της. Ανάμεσά τους περιλαμβάνονται τα μετόχια της Αγίας Παρασκευής στη Βασίλεια και του Αγίου Γεωργίου του Πυργώτη στο Χα Ποτάμι, τα οποία εξακολούθησαν να ανήκουν στην κυριότητα της Μονής μέχρι τον 20ό αιώνα. Στο μεν πρώτο η πρόσβαση σήμερα είναι αδύνατη, εξαιτίας της κατάληψης της περιοχής, στην οποία βρίσκεται, από τα τουρκικά στρατεύματα εισβολής του 1974. Το δε δεύτερο εκποιήθηκε στα πρώτα χρόνια της Ανεξαρτησίας, αφού οι γενικότερες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες της εποχής καθιστούσαν ασύμφορη την καλλιέργεια των κτημάτων του. Είναι αξιοσημείωτο ότι αρκετοί Πάπες, κατά την περίοδο της Φραγκοκρατίας, έθεσαν κάτω από την προστασία τους την κτηματική περιουσία της Μονής του Σινά στην Κύπρο. Από την περίοδο αυτή χρονολογούνται και οι σχέσεις της με τη Μονή του Κύκκου, που στο μεταξύ είχε ιδρυθεί, στα τέλη του 11ου αιώνα, στην οροσειρά του Τροόδους, με οικονομική ενίσχυση του βυζαντινού αυτοκράτορα Αλεξίου Κομνηνού (1081- 1118).

Διαβάστε ολόκληρο το άρθρο [ΕΔΩ](#)